

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 17 Ekim 2025
Sayı : 1432

10/3264

Talih ÖZCAN
Düzce Milletvekili
Dışişleri Komisyonu Üyesi

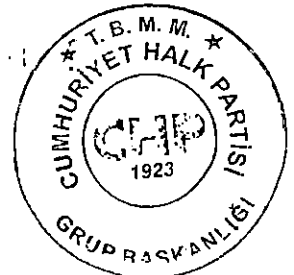
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Küçük esnaf ve sanatkârların yaşadığı sorunların tüm boyutlarıyla incelenmesi, iflasların nedenlerinin ve kalıcı çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98. Ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104. Ve 105. Maddeleri gereğince Meclis araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

Talih ÖZCAN

Düzce Milletvekili

Ömer Fethi Gürer
Miyale

Talih ÖZCAN
Düzce Milletvekili
Dışişleri Komisyonu Üyesi

AD-SOYAD	SEÇİM BÖLGESİ	İMZA
Gülcan Kız	Mersin	
Semra DİNGER	Ankara	
Ayşe Taşkent	Sakarya	
Melika Meriç	Gaziantep	
Aliye Çözer	Antalya	
Orhan Somer	Adana	
Turan Taşkın Özalp	İstanbul	
Ufuk Gökioğlu	Eskişehir	
Nail GİLER	Kocaeli	
A. SİBEL YANIKOMEROĞLU	İSTANBUL	
Mehmet Güneş	HAZAR	
Sibel SUTCU	Tekirdağ	
Aslım GENÇ	KAYSERİ	
Süleyman Bulbul	AYDIN	
İlhan KESİCİ	İSTANBUL	
Ercan Karakul	Aydın	
H. Yalın HALICI	ISPARTA	
Ali KARAÖZ	UŞAK	

Talih ÖZCAN
Düzce Milletvekili
Dışışleri Komisyonu Üyesi

GEREKÇE

Türkiye ekonomisinin taşıyıcı kolonlarından biri olan küçük esnaf ve sanatkâr, yüksek enflasyon, daralan talep, finansmana erişimde zorluklar ve artan girdi/enerji maliyetleri arasında hızla eriyor. Esnaf ve Sanatkâr Bilgi Sistemi (ESBİS) verilerine göre Temmuz 2025 itibarıyla ülkede 2.269.748 esnaf ve sanatkâr, 2.542.119 esnaf işletmesi bulunmaktadır. Esnafın nüfusa oranı %2,67'dir. Bu geniş taban, ekonomik çalkantıların ilk ilk etkilerini doğrudan alan kesimlerin başında gelmektedir.

Resmî bültenlerde esnafın tescil/terkin (açılış/kapanış) dinamiği dikkat çekmektedir. Temmuz 2025 ayında tescil 27.578, terkin 9.352 olarak kaydedilmiştir. Bu, tek bir ayda dahi on binlerce esnaf işletmesinin yön değiştirdiğini; özellikle "bakkallık-bayilik-büfecilik" ve "lokantacılık" gibi temel tüketimle bağlantılı sektörlerde en çok terkinin yaşandığını göstermektedir. Aynı şekilde son üç yılda tescil-terkin dalgalanmasının sürdüğü; terkinin yüksek seyrinin ise kırılma eğilimi artırdığı görülmektedir.

Küçük esnafın yaşadığı zorluklarla ilişkili olarak, şirketler cephesindeki göstergeler de bozulmaktadır: TOBB verilerine göre 2025'in ilk 7 ayında kapanan şirket sayısı 2024'ün aynı dönemine göre %11,8 artmıştır. Kurulan şirketler yatay seyrederken kapanışlardaki artış piyasanın daraldığına işaret etmektedir. Esnafın tedarikçisi ve müşterisi olan şirketler ağındaki bu çözülme, küçük esnafa doğrudan yansımaktadır.

TESK'in Temmuz 2025 özetinde, esnafın ortalama ayakta kalma süresinin 3 yıla kadar düştüğü vurgulanmaktadır. Uzun ömürlü dükkân kültürünün yerini, sık açılıp kapanan kırılma işletmeler almıştır. Bu durum, finansmana erişimde zorluk, SGK/BAĞ-KUR prim yükleri (özellikle 9.000 gün mağduriyeti) ve kayıt dışı rekabetle birleşince esnafı sistematik olarak zayıflatmaktadır.

Sonuç olarak; kapanan işyerlerinin sayısal düzeyini, nedenlerini ve sonuçlarını somutlaştıracak; sosyal politika, vergi-prim, finansman ve rekabet düzenlemelerinde iyileştirmeye dayanak oluşturacak çalışmalar yapılması gerekmektedir. Küçük esnaf ve sanatkârların yaşadığı sorunların tüm boyutlarıyla incelenmesi, kapanışların nedenlerinin ve kalıcı çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

